

CSMEK Hódmezővásárhely- Makó	TÁJÉKOZATÓ	OLDAL: 1 / 2
	ÁGYI POLOSKÁRÓL	

Az elmúlt 10-15 évben világszerte és hazánkban is egyre több jelzés érkezik az ágyi poloska újabb megjelenéséről, a lakásokban történő előfordulásáról.

A terjedés hátterében – feltételezések szerint – elsősorban a belföldi és nemzetközi személy- és áruforgalom növekedése áll.

Az ágyi poloska egy rendkívül alattomos, körülményesen felfedezhető, rejtett életmódot folytató kártevő és ártalmától csak igen nehezen és komoly költségek árán lehet megszabadulni.

Fertőző betegség terjesztő szerepe

Nincs

Az ágyi poloska által okozott ártalom

Ártalma kizárólag **csípéséből** (helyesebben: szúrásából) adódik, mivel nyálmirigyének véralvadástgátló, értágító és viszketést kiváltó anyagokat tartalmazó váladéka van, amely iránt az emberek érzékenysége különböző.

Egyes személyek a szúrásra különösen intenzíven reagálhatnak, mások viszont, az ismételt csípésre kialakult immunitás miatt nem is érzik.

A szúrást gyakran csak kis piros folt jelzi, a fájdalom és a viszketés csak órák múlva jelentkezik.

Érzékeny személyeknél azonban a csípés erős viszkető és égő érzést vált ki, esetleg csalánkiütés-szerű tünetek jelennek meg, de igen ritkán hólyagok is képződhetnek. A viszketést követő vakarózás felsebzi a bőrt, így másodlagos fertőzés keletkezhet, de előfordulhat mélyre ható gyulladáshoz vezető folyamat is.

A viszketés és a vakarózás gátolja a pihenést és a nyugodt alvást, így fáradtságot, szellemi és fizikai leromlást okozhat, valamint csökkentheti az ember ellenálló- és munkaképességét. Ürülékének allergizáló hatása egyértelműen igazolt, jellegzetes szaga pedig kifejezetten kellemetlen, zavaró lehet.

A kialakult csipések kezelése

A csipések helye a legtöbb rovarcsípéshez hasonlóan lassanként magától gyógyul, eltűnik. Ha a csipések nagy számban fordulnak elő, vagy különösen fájdalmas tüneteket okoznak, célszerű bőrgyógyászhoz fordulni.

Az ágyi poloska jellemzői

4-8 mm hosszú, ovális alakú, hát-hasi irányban erősen lapított, rozsdabarna színű, szárnyatlan, szipókás rovar. Lábain karmok és tapadókorongok találhatók. Torán jellegzetes szagú váladékot termelő bűzmirigy van.

Kifejléssel fejlődik. A nőstény élete folyamán (1-2 év) naponta 2-3 petét (tojást) rak, melyeket búvóhelye talapzatára ragaszt. A petékből a lárvák kb. 10 nap alatt kelnek ki és öt vedlés után válnak ivaréretté. A vedlésekhez feltétlenül vérszívásra van szüksége, e nélkül fejlődése megáll. A teljes kifejlődés ideje a hőmérséklettől függ, nyáron átlagosan 60 nap. Testmérete a lárvák számára rendelkezésre álló tápláléktól függ.

Legszívesebben embervérrel táplálkozik, de tartós éhezés esetén megegyezően állatok (pl. baromfi, galamb, veréb, fecske, denevér stb.) vérére is szívatja. Amikor tápcsatornája csaknem teljesen kiürült, akkor indul - de kizárólag teljes sötétben - éjszaka vándorútra.

Érzékszervei fejletlenek. Az embert a hő- és párákülönbség alapján csak igen kis távolságból találja meg. A vérszívásra alkalmas helyet a szívókája végén található érzékszervével

CSMEK Hódmezővásárhely- Makó	TÁJÉKOZATÓ	OLDAL: 2 / 2
	ÁGYI POLOSKÁRÓL	

tapogatja ki. A fájdalomtalan szűrés az alvó embert legtöbbször a takarótól nem fedett testrészekben (pl. nyakon, vállon, felkaron, csukló-, könyök-, lábszár- és bokatájékon) éri. A táplálkozás gyakorisága a hőmérséklettől függ, melegben 2-5 naponként, hűvösebb időben hetenként szív vért. Az ember testfelszínén kizárólag vérszíváskor, 5-10 percig tartózkodik, utána azonnal rejtkehelyére húzódik vissza. Az éhezést jól tűri, szobahőmérsékleten akár 4-5 hónapot is kibír táplálkozás nélkül.

Üres lakás, valamint az ott tárolt berendezési tárgyak – táplálék hiányában – szobahőmérsékleten 4 hónap, 40°C-on 40 nap alatt ágyi poloskamentessé tehető.

Az ágyi poloska búvóhelye a lakásban

Az ágyi poloska ideje nagy részét búvóhelyén tölti. Nappal repedésekben, keskeny résekben, sötét, huzat- és zajmentes helyeken, rendszerint az ágy közvetlen közelében húzódik meg, ahol olyan mélyen tartózkodik, hogy háta és hasa is a rejtkehely falával érintkezzen. Ezeket a helyeket csak kedvezőtlen körülmények hatására (túlszaporodáskor éhezés miatt, vagy bolygatásra) hagyja el, de nagy távolságokat ilyenkor sem tesz meg.

Búvóhelyei rendkívül változatosak. Általában az ember közvetlen környezetében (pl. fekvő- és ülőbútorok, éjjeliszekrények hézagaiban) tartózkodik. Szívesen vándorol viszont felfelé, ezért gyakran a lámpatestek felfüggesztési helyeinél, a felső ablakkeret, vagy a falrések között, a falon függő képkeretekben, a lambéria réseiben, faliszőnyeg mögött, faltól leváló tapéta alatt, a könyvespolcok illesztéseinél, villanykapcsolók, konnektorok környékén rejtőzködhet, de meghúzódhat könyvek és ruhaneműk között is.

A lakásba általában passzív módon jut be, ajándékba vagy kölcsönadott használati tárgyak (pl. bútor, festmény, dísz tárgy, könyv, gyermekkocsi, bontásból, illetve lomtalanításból származó építkezési faanyag), valamint az ezeket rendszeresen szállító járművek közvetítésével.

Nagyobb valószínűséggel fordulhat elő azokban a létesítményekben, ahova a lakók személyes tárgyaikat magukkal vihetik.

Előfordulhat például:

- magánlakásokban,
- szállodákban, üdülőkben,
- diákotthonban, kollégiumban, idősotthonban,
- tömegszállításokon,
- büntetés-végrehajtási intézményekben.

Az ilyen és hasonló létesítményekbe történő behurcolását megakadályozni nem lehet.

Rejtőzködő életmódja miatt gyakran csak akkor derül fény jelenlétére, mikor már elszaporodott.

Rejtett életmódja miatt a legtisztább lakásban is elszaporodhat. Azonban a rendszeres takarítás, az átlátható, rendezett, lomoktól mentes környezet felderítését és irtását jelentősen megkönnyíti.

Az ágyi poloska fertőzőtség felismerése a lakásban

Jelenlétére általában a reggel felfedezett csípésnyomok és a viszketés hívja fel a figyelmet. A megtelepedés kezdeti fázisában csak a fekhely közelében fedezhetjük fel, azonban kitűnő rejtőzködő képessége miatt ez nem könnyű feladat. Nyomaikat először az ágykeret illesztéseinél, a matrac, huzat varrásánál, ráncaiban keressük, amihez célszerű nagyítót és erős fényű zseblámpát használni.